

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Moralitate, Natvra, Et Effectibvs Actvvm
Svpernatvralivm In Genere Et Fide, Spe, Ac Charitate,
Speciatim**

Coninck, Gilles de

Antverpiae, 1623

Dvb. I. Quomodo distinguantur odium inimicitiae, & odium abominationis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79645](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79645)

di ad cauenda plurima peccata, & ad conseruandam integritatem Religionis valde conducere vt omnia peccata, præsertim aliquo modo notabilia, Religiosorum deferantur ad Superiorem, vt ipse paterno affectu prospiciat infirmitati peccantium, ac peccandi occasiones tollat, & vt subditi hac ratione tanquam quodam fratre à peccando auocentur. Nec hoc magis durum debet videri iis, quorum peccata ad Superiorem deferuntur, quam perpetuò seruare castitatem, paupertatem & obedientiam & strictum disciplinæ rigorem; quæ tamē omnes Catholici docent ad profectum in spiritu valde conducere, ideoque laudabiliter in Religione voueri ac præcipi. Quæ non ita dico, quali sine eiusmodi regula nequeat Religio eiusue disciplina consistere; hoc enim verum non est; sed quia illa ad hæc promouenda multum conducit. Vnde etiam tam Prædicatores quam Minoritæ saltem in quibusdam casibus eiusmodi regulam condiderunt: vt ostendit n. 214. 215. & 218.

Dixi in priore concl. saltem quando subditi in dictam regulam consentiunt, &c. Quia an talis regula possit imponi nullo modo consentientibus, disputari posset; & id multi negant (quos Lorca supra malè citat contra nostram priorem conclusionem; nam ipsi nullo modo loquuntur de casu illius conclusionis) multi tamen id etiam asserunt, quos citauimus supra n. 173. Et valde huic opinioni fauent allata hoc dubio pro secunda sententia, præsertim dñæ illæ regulæ, & decretum Capituli generalis, allatum n. 218. nisi dicamus hæc non obligasse nisi post promulgationem ab omnibus qui tunc erant de facto in iis Religionibus professi, fuerint acceptata, vt ipsi possint ea ratione censeri ex ea parte suo iure cessisse. De iis autem qui postea admissi sunt, facilior est ratio, cum illi sponte admissi sint in Religionem in qua sciebant eiusmodi regulas esse. Sed siue hac ratione, siue alia illæ regulæ conditæ sint, nullo modo possum dubitare quin iustissime conditæ sint.

DISPUTATIO XXIX.

De odio Dei ac proximi.

D. Thom.

Vm D. Thomas in 2. 2. qu. 23. & seqq. explicuisset naturam caritatis, eiusque effectus, qu. 34. & seqq. disputat de diuersis vitiis caritatis eiusque effectibus repugnantibus: scilicet de odio, acedia, inuidia, discordia, schismate, & ratione horum de bello, rixa, seditione & scandalo. de quibus hincetiam sequentibus disputationibus agam.

D V B I U M I.

Quomodo distinguantur odium inimicitia, & odium abominationis?

I
Caetan.
Vasquez.
Salus
Turrian.
Odium aliud
inimicitia, &
aliud abomi-
nationis.

2
Caetan.
Odium ini-
micitiæ op-
ponitur a-
mori bene-
uolentiæ, al-
terum amori
concupiscen-
tiæ.
Prius fertur
in solas per-
sonas, alteru
etiam in res.

Nota Caetan. 1. 2. qu. 29. a. 1. & cum eo Vasquez 1. p. disp. 84. cap. 3. Salas 1. 2. tract. 9. disp. 3. sect. 2. & Turrianus 2. 2. disp. 88. dub. 1. diuidere odium in odium inimicitia, & odium abominationis. Quæ diuisio ab omnibus suscipitur, est tamen difficultas quomodo hæc inter se distinguantur, & in quo vtriusque ratio consistat.

Quam difficultatem vt explicet Caetan. supra, docet Primò, odium inimicitia opponi propriè & directè amori amicitiæ siue beneuolentiæ, quo alicui volumus bonum, quia ipsi bonum est, & odium abominationis opponi directè amori concupiscentiæ, quo aliquod bonum nobis aut alteri optamus. Vnde infert odiu inimicitia respicere siue ferri propriè in personas, quibus aliquod malum volumus: odium verò abominationis ferri directè in res aliquas quas odimus. Deinde inferius sibi obiicit odiu abominationis quandoque in personas ferri: & responder hoc ferri in personas non qua tales, sed quatenus quædam res sunt.

Docet Secundò, vtrumque odium in modo tendendi in sua objecta tam inter se, quam et-

iam ab vtroque dicto amore multum differre. Nam vterque amor fertur in sua objecta, scilicet tam in personam cui bonum appetitur, quam in bonum appetitum per modum prosecutionis: vtrique enim hæc verè amamus. Odium verò inimicitia fertur in personam per modum fugæ, hanc auerlando; in ipsius autem malum fugæ, hanc auerlando; in ipsius autem malum per modum prosecutionis, quia optat hoc esse vt illi malè sit. Contra odium abominationis fertur in malum hoc fugiendo, & optando id non esse: in personam verò, cuius malum detestamur, ferimur per prosecutionem siue eam amando; nam amare alicuius bonum & auerfari eius malum quia ei malum est, ex eodem ipsius personæ amore proueniunt.

Sed hæc nec omnia generatim vera sunt, vt ex dicendis patebit, nec sufficienter vtriusque odij naturam ac differentiam explicant. Hinc quidam dictis principiis nimium inherentes ex iis quædam minus probabilia inferunt. Primò enim inde deducunt omnem volitionem, qua volumus alicui malum quia ei malum est, esse odium inimicitia respectu illius cui illud malum volumus. Secundò, iudicem decernentem reo iustam pœnam hunc odisse odio inimicitia; quia vult ei aliquod malum, v.g. mortem, quatenus habet rationem pœnæ, & consequenter quatenus patienti mala est; quia de ratione pœnæ, qua talis, est quoddam mala patienti; quare qui vult alicui aliquid, quatenus habet rationem pœnæ, vult hoc quatenus ei malum est. Tertiò, Deum peccatores verò & propriè dicto odio inimicitia odisse: quia vult eis damnationem, quatenus habet rationem pœnæ, & consequenter quatenus iis mala est.

Sed hæc apertè repugnant D. Thomæ lib. 4. contra Gentes cap. 96. vbi ex professò docet, Deum nullam creaturam odisse odio propriè dicto

D. Thom.

dicto siue odio inimicitia. Respondet D. Thomam ibi dicta reuocasse in 1. p. q. 20. art. 2. ad 4. ubi docet, Deum odisse peccatores quia tales. Sed D. Thomas ibi potius confirmat priore loco dicta: nam docet, Deum amare omnia quae habent verum esse, atque ad eod. etiam ipsos peccatores quatenus habent aliquod esse, quia vult eos hoc habere, & solum odisse eos quia peccatores. Quia, inquit, in quantum peccatores sunt, non sunt, sed ab esse deficiunt: & hoc in iis a Deo non est, unde secundum hoc ab ipso odio habentur. ubi insinuat, Deum non odisse propriam ipsam personam peccatoris, sed solum ipsius peccatum. Hinc etiam 2. 2. quaest. 34. a. 3. docet, omne odium proximi esse peccatum: & nos solum peccatum in eo licet odisse. unde ibidem ad 2. docet, Deum in peccatore solum culpam odisse.

6 Deinde dicta videntur satis aperte repugnare rationi. Nam verum odium inimicitiae nequit consistere cum vero amore illius personae quae odio habetur, quia amor & odium sibi mutuo contrariantur, ideoque fieri nequit ut eandem personam simul absolute oderim & amem; atqui fieri potest ut iudex reum quem vult pro meritis punire, absolute amet: ergo dici nequit quod eum tunc odio inimicitiae vere oderit. Minor probatur, quia fieri potest, quod reus sit sanguine iunctus ipsi iudici, ideoque aut alias ob causas valde ab eo ametur; & hic nihilominus quod iustitia id exigat, quodammodo coactus ne contra iustitiam peccet, eum merita poena plectat. Quo casu cum iudex ex amore iustitiae velit reo poenam, vult ipsi malum quia ipsi malum est, & rursus cum doleat se debere ei hanc poenam infligere, ipsum necessarium amat; quia ideo de eius poena dolet, quia ipsum amat.

Confirmatur, quia saepe contingit aliquem considerando sua peccata, quibus tam grauitur Deum offendit, ex zelo honoris Dei, & desiderio reparandi laesam ipsius auctoritatem, velle ea in se punire, ideoque graues a se poenas exigere; quo casu vult sibi aliquod malum quia sibi malum, & tamen vere seipsum non odit odio inimicitiae. Quae ex infra dicendis clarius patebunt.

7 Pro resolutione Nota Primò, etsi non possumus vnquam velle aliquod malum, nisi sub ratione aliqua boni, quae in eo aut est aut esse creditur, nos tamen saepe velle aliquod malum etiam quia tale, eod. quod in eo etiam sub dicta ratione apprehenditur aliquod bonum siue verum, siue falsum. Patet, quia qui alterum absolute odit, optat ei malum quia ipsi malum est, quia hoc apprehendit sibi bonum, ut mox ostendam. Item qui vult alterum legitime & ex amore iustitiae punire, vult ei malum poenae quia tale, quia vult illud quatenus vile est ad puniendum alterius peccatum; nec ad hoc est vile, nisi quatenus est patienti aliqua ratione malum, v.g. priuando eum aliquo bono, aut infligendo ei dolorem, &c. tota tamen ratio hoc volendi est bonum iustitiae, quod ex illa punitione exurgit.

8 Nota Secundò, bonum quod in malo alie-

Coninck de act. supernat.

no appetimus, respectu huius se dupliciter habere posse.

Primò, tanquam effectus respectu suae causae à se omnino distinctae. Quo casu saepe ita appetitur praecise propter illud bonum quatenus est medium ad hoc acquirendum necessarium, ut tamen secundum se displiceat. Sicut proicienti merces è navi ne ipse alias cum iis pereat, haec actura secundum se displicet, etsi eam velit, quia necessaria est ut finem siue salutem suam obtineat. Sic quandoque aliqui occidunt suum inuaforem, quia aliter vitam suam seruare nequeunt; & iudex occidit reos, quia aliter iustitia seruari nequit, cum tamen utrisque horum mors secundum se displiceat.

Secundò, ita ut quis alienum malum apprehendat immediate secundum se sibi bonum; ita ut illud secundum se sibi placeat praecise quia alteri malum est.

Nota Tertio, sicut ex eo quod apprehendimus aliquid in se bonum & dignum amore naturaliter, nisi resistamus, in nobis nascitur quaedam illius complacentia, quia ipsum in se nobis placeat, quaque excitamur ad id prosequendum: ita ex eo quod aliquid apprehendimus, aut nobis, aut rei quam amamus contrarium, atque ita malum, nascitur in nobis quaedam illius displicentia, quia illud in se displicet, quaque excitamur ad hoc auerendum & fugiendum; in qua animi auersione proprie consistit detestatio siue abominatio rei male. Nos enim rem aliquam detestari siue abominari nihil est aliud quam noseam ut malam auerfari. Quamuis abominatio aut etiam detestatio saepe soleat sumi non pro quauis, sed solum pro vehementi animi auersione, quia aliquid tanquam omnino & grauitur malum auerfatur. Absolute tamen loquendo, & sumendo ea verba generaliter, quidquid vere auerfatur, possumus dici id vere detestari ac abominari.

Nota Quarto, etsi bonitas alicuius personae, v.g. scientia aut virtus quae ei inest, sit causa siue ratio formalis cur ipsum amemus; tamen non amamus hanc solum, sed etiam ipsam personam secundum se. Et simili modo in aliis non solum ipsa vitia, sed propter haec etiam personam cui insunt, detestamur, iuxta illud Sapientiae 14. Similiter odio sunt Deo impius & impietas eius. Ratio est, quia bonitas vel malitia sicut efficiunt bonum vel malum, subiectum cui insunt, ita reddunt illud amabile vel odibile.

Sicut tamen dictae qualitates non efficiunt semper sua subiecta omni ex parte bona, aut omni ex parte mala (nam idem homo potest in se simul habere quasdam virtutes, & quasdam vitia; imò quantumuis scateat omnibus vitiis, tamen eius natura secundum se, & ut à vitiis praescinditur, bona est) ita nec semper reddunt ea omni ex parte amabilia, aut omni ex parte detestabilia: atque ita quaedam res sunt partim odio siue detestatione, partim amore dignae. Imò quantumuis aliquis sit nequam, ideoque dignus quem detestemur, tamen quatenus est homo redemptus Christi sanguine,

Ecc 3 ne,

Duplex bonum in malo appetitur.

9 Ex apprehensione boni complacentia, ex apprehensione mali auersio naturaliter excitatur.

Abominatio in quo consistit.

10 Bonitas & malitia personae sunt causa cur ea secundum se amemus aut oderimus.

11 Quaedam partim amore, partim odio dignantur.

Homo nunquam omni ex parte odibilis.

Neque eo edem simul amare & odisse.

Yossam alii cui velle malum quia ei malum est, & simul eum amare.

In malo quia tali potest reperiri ratio boni.

Puniens vult poenam quia mala est.

ne, præsertim quamdiu est in hac vita, est amore dignus.

12. Ex quo sequitur, quamdiu amor aut odium alicuius in nobis moderata sunt, nos eos, quos amamus aut odimus, non semper absolute & sub omni ratione amare aut odisse; sed sæpè sub vna ratione amare, & sub alia auerfari aut improbare. sic detestamur peccatores quia tales; & eos amamus quia homines ad æternam beatitudinem creatos, & optamus eos à vitis conuersos hanc consequi. Quandoque tamen contingit illa immoderate excedere, & nos impellere ut amari etiam vitia probemus, aut eorum quos odimus bona auersemur, eosque simpliciter & omni ex parte oderimus.

Amor & odium immoderate efficiunt ut vitia amemus, & bona oderimus.

13. Nota Quintò, quòd, sicut amor personæ, quando hanc verè secundum se amamus, efficit ut eius bona quæ talia, siue præcisè quia ei bona sunt, & quamuis nullum aliud inde commodum nobis expectemus, iudicemus nobis esse amanda & quodammodo ad nos pertinere, ita ut ea apprehendamus ac si essent propria nostra bona, atque ita non aliter excitemur ad ea prosequenda, ac illi optanda ac procuranda, quam si verè nostra essent: ita similiter verum & absolutum odium, quo aliquem tanquam nobis inimicum prosequimur, efficit ut eius mala apprehendamus tanquam nobis bona præcisè quia ipsa mala sunt, etiam si nullum aliud commodum nobis inde sequatur, & consequenter efficit ut illa sub illa ratione amemus. Sic diabolus & nobis & Deo optat & quantum potest procurat malum, præcisè quia nobis aut Deo malum est, etsi sciat se inde nullum aliud commodum posse consequi. Vnde etiam quidam suis inimicis & optant & procurant interitum cum suo euidenti periculo, si ne spe alterius commodi, & verum credunt illud Deianiræ apud Senecam in Hercule Oetæo: *Felix iacet* (scilicet occisus) *quicumque, quos odit, premit*, scilicet sub se interfectos.

Odium efficit alienum malum ut bonum apprehendi.

Seneca.

14. Ex quo sequitur, quòd, sicut quia nobis bona per se & præcisè quia nobis bona sunt amamus, ideo ea sine mensura siue sine fine amamus, ita ut quantumuis multa accedant, adhuc plura nobis optemus; præsertim quando est spes ea obtinendi: ita nos etiam sine mensura optemus bona ei, quem vero amore amicitie amamus: & sine mensura mala optemus ei, quæ absoluto odio inimicitie prosequimur; quia tam huius mala quæ talia, quam illius bona quæ ipsi bona, apprehendimus tanquam quædam nostra bona. Quia tamen humana natura ex se ad humanitatem & misericordiam erga homines miseros affectum inclinatur, raro odium est tam ingens ut omnè humanitatis sensum extinguat; ideoque in grauissimis inimicorum malis etiam ipsos inimicos sæpè aliqua subit miseratio: atque ita eorum pœnis satiantur. Quando tamen odium est valde ingens, ut coniungit in demonibus respectu nostri, & in multis etiam hominibus adhuc viuentibus, nunquam vllis inimicorum pœnis satiatur. Et hoc per se omni vero odio inimicitie conuenit; atque adeò quando quis eius quem ita odit satiatur pœnis, hoc fit quia

Cur odium velit inimico malum sine mensura.

Raro odium omnem commiserationem excludit.

Amor, odio, invidia, & ira, sunt quædam affectus, qui sunt in nobis, & sunt in aliis, & sunt in rebus.

odium naturali ad commiserationem inclinatione hac ex parte vincitur. Et ex his est facile definire & naturam utriusque odij, & differentiam inter se.

CONCLUSIO. Odium abominationis consistit in quadam animi auersione, quæ aut rem aut etiam personam aliquam, tanquam nobis, aut rei, aut personæ à nobis amata contrariam, & quæ talem auerfatur & refugimus, aut etiam cupimus non esse. Odium verò inimicitie propriè est, quo alicui personæ quam detestamur volumus malum, præcisè quia ipsi malum est, hoc ipsum quæ tale præcisè apprehendentes tanquam nostrum bonum, sine villo alio nostro commodo quod ex eo possimus consequi, iuxta dicta n. 13.

Priorem partem aperte tradunt Auctores initio dubij citati, & patet ex dictis num. 9. ubi ostendi abominationem (quæ idem est cum odio abominationis) nihil esse aliud quam vehementem animi ab aliqua re auersionem.

Secundam partem videtur tenere Salas supra num. 35. & alij. Et quidem omnes admittunt tale odium esse quidem verum odium inimicitie; aliqui tamen negant illud solum esse odium inimicitie, voluntque talem esse omnem voluntatem quæ volumus alicui malum quæ ipsi malum est, etsi hoc ob alium finem honestum velimus. Sed hoc non sufficit ad verum odium inimicitie, sed requiritur ut velimus alicui malum præcisè quia ipsi malum est, in hoc sistendo, siue nullum aliud commodum nobis inde expectando, patet ex dictis num. 5. & 6. ubi attuli incommoda quæ ex illa sententia sequuntur.

Confirmatur utraque pars conclusionis, quia hac ratione & non aliter aperte patet, quæ ratione odium abominationis directè opponatur amoris concupiscentiæ, & odium inimicitie amoris amicitie: nam sicut priore amore amoris aliquam rem propriè quia mihi aut amico commoda, ita priore odio auerfor aliquid præcisè quia mihi aut rei vel personæ amata contrarium. Item sicut ut aliquem amem amore amicitie, necessariò volo ei bonum præcisè quia ipsi bonum, sine respectu ad aliud commodum inde consequens, siue ita ut bonum amici quæ tale appetatur propter se, non autem parè propter aliud, sicut amatur bonum equi aut famuli propter bonum ipsius domini. Ita ut odium aliquem vero odio inimicitie, dico necessariò requiri, ut velim ei malum præcisè quia ipsi malum est, ita ut ipsius malum quæ tale propter se appetam, quatenus id quæ tale apprehendo ut meum bonum, iuxta dicta n. 13.

Confirmatur secunda pars Secundò, quia referendo malum alterius volitum ad alium finem, possum alicui velle malum quia ipsi malum, referendo hoc ipsum ad ipsius bonum, atque ita eodem ipso actu implicite eum amare: ergo ut alique oderim odio inimicitie, non sufficit quòd velim ei malum quia ipsi malum; sed necesse est ut illud velim propter se, siue propter bonum secundum meam apprehensionem ei intrinsecam; & non solum propter bonitatem ei extrinsecam. Consequentia patet, quia

quia non possum aliquid eodem actu verè odisse & amare.

Antecedens probatur, quia pater flagellans filium ut ipsum hac ratione à peccando deterreat, & ad bonum compellat; vult ei verbera qua dolorifera, & consequenter quatenus ei sunt mala; nam hac ratione continent malum poenae: quia tamen pater hac ratione intendit magnum filij bonum, eodem illo actu eum verè amat, quia implicite vult ei bonum sine comparatione maius eo malo quod ipsi vult; nec vult ei malum, nisi quatenus ad illud bonum obtinendum est necessarium.

19 Ex dictis patet Primò, odium inimicitiae semper supponere, atque adeò secum coniunctum habere odium abominationis erga inimicum; nam idèd malum alterius qua tale præcisè apprehendimus nobis bonum, ac illi optamus, quia ipsum auerfamur; aliàs id numquam facturi.

20 Secundò, quando alterius malum etiam qua ipsi malum non optamus propter se, sed propter finem ab eo distinctum, eiusmodi voluntatem non semper continere aliquod odium erga eum cui id malum optamus; nam, ut ostendi, potest cum vero & absoluto ipsius amore consistere, imò ex hoc proficisci. vnde vltimus sequitur, quando siue Deus, siue aliquis homo iudex ex amore iustitiae vult reo infligere meritas poenas, hunc affectum sub hac præcisè ratione non continere vllum odium erga reum.

Confirm. quia Deus habet eiusmodi voluntatem erga viros sanctissimos & sibi dilectissimos hinc decedentes cum aliquo leui peccato veniali, quibus ita vult malum poenae; & tamen non potest dicere villo modo odisse.

21 Patet Tertio, qua ratione odium inimicitiae differat à cupiditate vindictae, quia scilicet quantumvis hæc irrationabilis aut etiam iniusta sit, tamen proponit sibi quandam speciem iustitiae seruandam, & quandam aequalitatem ponendam inter peccatum quod verè aut falsò imputat alteri, & malum quod cupit ei infligi; vnde hoc non optat propter se, sed quatenus id apprehendit necessarium ut illa aequalitas ponatur, siue ut illius peccatum condignè puniatur. Odium verò optat inimici malum propter se, & tamquam immediatum suum bonum; ideoque ex se id optat sine mensura & infatigabiliter, iuxta dicta supra.

Ex quo patet, illud odium hac ratione multò magis differre à desiderio vindictae procedente ex vero amore iustitiae, quale est in iusto iudice.

22 Sequitur Quartò, Deum nullum hominem vel angelum odisse odio inimicitiae, quia, etsi aliquos propter suam iniquitatem detesteretur, atque adeò oderit odio abominationis, ut infra ostendam, ideoque etiam si ex amore iustitiae velit illis malum, tamen nullius malum vult propter se, siue non referendo hoc ad alium finem ab eo distinctum. Quia, ut infra ostendam, malum sub hac ratione non potest rationabiliter appeti; atque ita talis appetitus nequit eadere in Deum. His addo, quòd si Deus odisset aliquem verò odio inimicitiae, vellet ei malum si-

ne vlla mensura, & consequenter tantum quantum ei inferre potest. quod absurdum est. Et hæc est aperta sententia D. Thomae lib. 1. contra Gentes cap. 96. vbi docet, Deum nullam creaturam verò odio prosequi: loquitur enim de odio inimicitiae. Sic etiam intellige illud Sapientiae 11. de Deo: *Nihil odisti eorum, quae fecisti*; scilicet odio inimicitiae: agit enim ibi Sapiens de affectu Dei erga peccatores, docetque cum quantumvis hos puniat, tamen hoc non facere ex odio erga eos; cum quantum est ex se omnes homines diligat omniumque misereatur, optans eorum poenitentiam & salutem, ut in præcedentibus dicitur, atque ex solo amore iustitiae, ne hæc contemnatur, aut ne hanc videatur omnino neglexisse quasi coactum ipsis poenas infligere. Quibus consonat illa vox Dei apud Isaiam cap. 1. vers. 24. *Hec consolabor super hostibus meis, & vindicabor de inimicis meis.* Vbi ostendit se vehementer dolere, quòd ludæorum peccatis compellatur eos punire, & ita satisfacere suæ iustitiae. Sic etiam facile conciliatur locus ex Sapiente iam citatus cum cap. 14. vers. 9. vbi dicitur: *Similiter autem odio sunt Deo impius & impietas eius.* Vbi agit de odio abominationis, quod potest esse honestum, atque adeò reperiri in Deo.

D V B I V M II.

Utrum aliquis possit Deum odisse?

23 **D**eus Thomas 2. 2. quæst. 34. art. 1. respondens huic difficultati docet Primò, Deum spectatum præcisè secundum se sibi que intrinseca non posse ab villo haberi odio; quia odium necessarium tendit in aliquod obiectum apprehensum ut malum: Deus autem secundum supra dicta præcisè consideratus nihil continet quod possit apprehendi ut malum.

24 Secundò, neminem etiam posse odisse Deum consideratum præcisè quatenus est nobis auctor vitae, intelligendi, beatitudinis, aut similitum. quia sicut hæc non possumus per se odisse, ita nec possumus odisse Deum præcisè quia nobis hæc largitur.

Dices, Multi, ut patet in damnatis & alijs volentibus se occidere, oderunt vitam suam, & omnimodo cupiunt desinere viuere, ac etiam numquam vixisse: ergo possunt odisse vitam auctorem & conservatorem.

Respondeo, tales non odisse suam vitam secundum se consideratam, sed solum quatenus est connexa multis miserijs, quas durante vita nequeunt effugere, atque ita non possunt odisse Deum quatenus est præcisè auctor vitae, sed solum quatenus consecutiue hanc conservando eos necessitat eas misérias pati. Et Deum hac ratione posse odio haberi D. Thom. D. Thomas. etiam docet.

25 Docet Tertio, quosdam odisse Deum ratione quotundam effectuum ipsius, quos ipsi oderant. ut quia vetat ac punit peccata, quæ ipsi amant; aut quia apprehendunt eum ut causam miserationum quas patiuntur. & sic eum oderunt multi homines impij, & præcipue damnati in

Ecce 4 inferno.

D. Thom.

Sapient. 11.

Quo sensu Deus nullum oderit & tamen oderit impium.

Deus aliquo modo inuitus & coactus malos punit. 1. 2. 1.

Sap. 14.

D. Thom.

24

25